Ledare

Att som kyrka ansvarigt ta emot en ny bibelöversättning

När jag skriver denna ledare är det bara dagar kvar till lanseringen av NT 2026 på bokmässan i Göteborg. För oss som är aktiva i Svenska kyrkan, i andra kyrkor och i den ekumeniska rörelsen, börjar då en process som kan beskrivas med titeln på en kurs Rikard Roitto och jag höll hösten 2025: ”Att som kyrka ansvarigt ta emot en ny bibelöversättning.” Med detta temanummer vill Svensk kyrkotidnings redaktion bidra till den processen och fler artiklar om bibelteman kommer framöver.

I detta temanummer skriver några av dem som var involverade i NT 2026: Mikael Winninge, Rikard Roitto, Anders Göranzon. Cristina Grenholm, Richard Pleijel och jag var medlemmar av det ”översättningsråd” som följde översättningsarbetet för att säkerställa att översättningen följde riktlinjerna. I senare nummer av Svensk kyrkotidning skriver skribenter som inte haft del i översättningens framväxt.

Svensk kyrkotidnings redaktion gav detta nummer temat ”Bibelns roll i dagens samhälle”, ett tema som lovar mer än vi kan hålla. Syftet är mer specifikt: att förmedla kunskaper och reflektioner om NT 2026 samt att relatera NT 2026 till större samhällssammanhang. I dem ingår kyrkorna men också andra, som det offentliga samtalet och kulturlivet. Till bilden hör att det inte längre är kungen/staten som står bakom bibelöversättningen utan Svenska bibelsällskapet (SBS) där kyrkor, företrädare för skolväsendet samt för vetenskap och kulturliv (Vitterhetsakademin, Svenska akademin) är huvudmän. Kungen är dock SBS beskyddare och informerad om NT 2026. NT 2026 är del av kulturliv och samhällsliv när den lanseras vid bokmässan i Göteborg. Arbetet med att ge NT 2026 plats i det offentliga samtalet och kulturlivet ska förhoppningsvis fortsätta, också lokalt.

Som Richard Pleijel visar i sin artikel utgörs temat ”Bibelns roll i dagens samhälle” av förenklingar. Pleijel utvecklar ett sätt att förstå relationen mellan ”Bibel” och ”samhälle” som ger alternativ till dessa förenklingar där kyrkornas mottagande av NT 2026 är centralt och ansvarigt. Också övriga artiklar går att läsa med samhällsperspektivet och det ansvariga mottagandet av NT 2026 som tolkningsnycklar.

De två första artiklarna fokuserar på NT 2026, på principer som styrt översättningen och översättandets hantverk samt bidrar därmed med kunskap till kyrkornas ansvariga mottagande. Mikael Winninge visar hur principerna bakom NT 2026 relaterar till de samhällen där texterna skrevs och det samhälle där översättningen gjordes. Rikard Roitto visar hur översättningsprinciperna är svåra att upprätthålla i praktiken.

Anders Göranzons artikel visar, med stöd av aktuell forskning, hur NT 1526 skapades för 500 år sedan i en viss historisk situation samt hur historieskrivningen om NT 1526 i olika tider vittnar om de historiska situationer där historieskrivningen skett. Han identifierar viktiga frågor för hur vi kan tala om NT1526 i vår egen tid, frågor som har med relationen till samhällslivet att göra och måste integreras i kyrkornas ansvariga mottagande av NT 2026.

Cristina Grenholms artikel börjar med hur Svenska kyrkan – Kyrkomötet –behandlar frågan om bruk av NT 2026 gudstjänsten. Hon reflekterar över hur NT 2026 kan tolkas och ger ett exempel som aktualiserar en ytterligare aspekt av relationen mellan Bibeln och samhället: hur vi kan kreativt och ansvarsfullt tolka texter som är djupt präglade av en världsbild vi inte delar men som var självklar i antiken.

Jag hoppas att du som läser detta SKT-nummer, utifrån dina förutsättningar och tillsammans med andra, tar ansvar för att besvara frågor som: Vem eller vilka verkliga människor är ”kyrkan”, som ”ansvarigt mottar”? Och hur bidrar olika mottagare till ett kreativt och ansvarigt bibelbruk? Präster och biskopar är självklart delaktiga. Vilka uppgifter och möjligheter har diakoner, pedagoger, musiker, andra anställda, förtroendevalda på andra nivåer än kyrkomötet, andra kyrkligt aktiva, enskilda som läser NT 2026 in i sina egna liv för att orka leva och orka dö?

HANNA STENSTRÖM